

Test A – Úvod do teorie literatury

I.

(...)

šli, pyšné a prorocké blasfemie,
ubohé lidské komedie,
šli, děti revoluce,
tiskli si jásavě radostné ruce,
šli, křičeli, láska a krása a mládí,
že není, co zradí,
že zmaří
i bídu i léčky i klamy i zbabělost stáří,
že nejsou sami, že nejsou sami...

1. Určete typ verše a rýmové schéma (0-3 b.)
2. Identifikujte a označte v textu básnické figury (0-4 b.)
3. Vyberte si jednu z figur a vysvětlete její funkci v textu (0-2 b.)
4. Uveďte charakteristiky rýmu u podtržené rýmové dvojice (0-4 b.)
5. Najděte aspoň dvě metafory. (0-2 b.)

II.

Beránek přiběhne **ve chvílce**,
bude mít růžové stužky,
až budeš usínat **v postýlce**,
chytneš ho za jeho růžky.

Tváříčkou k němu se přitulíš,
vlnu má hebkou a měkkou.
Až se tě maminka zeptá: Spíš?
budeš už za modrou řekou.

1. Kolik má ukázka strof? (0-1 b.)
2. Určete typ verše (versifikační systém) a stopu. (0-4 b.)
3. Z kolika stop se skládá každý verš? Jsou některé verše katalektické? (0-2 b.)
4. Určete rýmové schéma. (0-1 b.)
5. Jedná se u podtržené rýmové dvojice o rým štěpný? Vysvětlete. Kolikaslabičný rým to je? Shoduje se opěrná souhláska? (0-3 b.)
6. Určete charakteristiky u rýmu vyznačeného tučně. (0-4 b.)
7. U podtečkového verše určete typ tropu. Vyložte jeho účín (funkci), stručně se zamyslete nad jeho významovou energií. (0-5 b.)

III.

V mé duši myšlenka jak těžká vůně vstala
a píseň, v mládí svém již slýchal jsem pět,
do tváří dýchla mi a za ruku mě jala
a ztichlých do zahrad mě vedla zašlých let.

Hrou třpytných konstelac se nebes krása stkvěla,
do času ztichlých vod z ní kapal hvězdný čar,
kde v rakvi skleněné, jak světlic mrtvá těla,
mé mládí leželo v rubáši zhaslých jar.

1. Najděte v první sloce syntaktické a slovosledné figury. Určete je. (0-2 b.)
2. Najděte básnická přirovnání. (0-1 b.)

3. Určete metrum. (0-4 b.)
4. Najděte mužský rým. (0-1 b.)
5. Najděte aspoň dvě personifikace a aspoň dvě metafory. (0-3 b.)
6. Vyberte si jednu metaforu a vyložte ji, zamyslete se nad jejím smyslem. (0-5b.)

IV. (vždy po 1 b.)

1. Vyjmenujte 3 základní složky literární vědy.
2. Vysvětlete rozdíl mezi fabulí a syžetem.
3. Vyjmenuje aspoň 2 žánry lyricko-epické.
4. Mezi jaké žánry řadíme elegii?
5. Mezi jaké žánry řadíme eposej?
6. Definujte oxymóron.
7. Čím se vyznačuje časoměrný verš?
8. Jaký je rozdíl mezi metonymií a metaforou?
9. Co je to metrický (rytmický) impuls?